

17125

ԱԶԳԻ ՄԸ
ՅԱՌԱԶԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԸ ԿԱՅԱՆԱՅ ԱՆՈՐ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

ՇԵՌԱՏԵՍՈՒԹԵԱՆԸ ՄԷՋ

35578

ՀԱՅԿ ՆԱՀԱՊԵՏ

Ազգերու պատմութիւնները ունին իրենց առասպելական շրջանը, լի դիւցազներուն քաջագործութիւններով որոնք ազգի մը փառաստանը կը կազմեն եւ հիմը կը դնեն անոր պատմութեան:

Հայոց պատմութեան անդրանիկ դիւցազնը եղած է Հայկ Նահապետ: Հայկ որդին էր Յաբէթի բոռան Թորգոմի: Ան չկրնալով հանդուրժել Բելի բռնակալութեանց, կը հաւաքէ իր տղաներն ու բոռները՝ շուրջ 300 հոգի՝ եւ ուրիշ զօրաւոր մարդիկ ու կ'արշաւէ դէպի Արարատեան երկիրը: Ճանապարհին, լեռնոս դաշտավայրի մը վրայ կը պատահի Սեմի ցեղէն բնակիչներու որոնք կը հպատակեցնէ եւ անոնց վրայ կառավարիչ կը կարգէ իր բոռը Կողմոս: Հայկ շարունակելով իր ճամբան դէպի հիւսիսային արեւմուտք իր բնակութիւնը կը հաստատէ բարձր դաշտավայրի մը վրայ: Այնտեղ ուր առաջին անգամ Հայկ իր տունով տեղով ոտք դրաւ, կոչեց Հարք, յետոյ ձեռնարկեց գիւղի մը շինութեան գործը իր անունով Հայկաշէն անուանեց:

Հայկ Բելի հետ կրկին պատերազմ մը ունեցաւ ուր Բելը սպաննելով զօրքերը ցիրուցան քրաւ:

Այսպէս է որ առաջին անգամ բռնակալութեան լուծը խորհակեց Հայկ Նահապետ եւ հիմը դրաւ ազատաստեմնջ ազգի մը:

ՀԱՅԿ ՆԱՀԱՊԵՏ
2200—2300 Ն. Փ.

17125
355-28

ԳԵՅՈՒԿԱՆ
ԽՈՍԵՆԱՅԱՆՈՒՄ

ԱՐԱՄ ՔԱԶ
1300 Ն. Ք.

ԱՐԱՄ ՔԱԶ

Հայկի յաջորդեցին հինգ նահապետներ որոնք բոլորն ալ աշխատեցան իրենց ցեղին եւ ազգին բարօրութեան ու յառաջդիմութեան:

Այս նահապետներէն վերջ առաջին անգամ Քաջն Արամն է, որ իր պապին նման, իր ժողովուրդին ազատութիւնը պաշտպանելու հարկին ներքեւ կը գտնուի:

Արամ հաւաքելով Հայաստանի զանազան ցեղապետները իր դռանին տակ, 50,000 հոգինոց բաշտարդներու բանակ մը կազմեց եւ առաջին անգամ յարձակեցաւ Մարաց Նիւֆար Մադես իշխանին դէմ, ջարդեց անոր զօրքերը եւ Նիւֆարն ալ գերի բռնելով բերաւ Արմաւիր, ուր պարսպներէն միուն վրայ բարձրանալով նակիսին երկաթե ցից մը զարնել տուաւ, իբրեւ օրինակ Հայաստանի թեմալիներուն:

Յետոյ Արամ իր զօրքերով գնաց հարաւային կողմերը, ուր Քաւառ անուն ասորի իշխանը շատ կը նեղէր հայերը: Արամ սկսաւ հալածել այս իշխանը, եւ անոր զօրքերը մինչեւ Ասորեստանի դռները փախցուց. հոս Արամի զինակիրները հանդիպելով Քաւառի սպաննեցին զայն տեղն ու տեղը:

Արամ առաջին իշխանը եղաւ որ կազմակերպեց Հայաստանի մէջ ցրուած զանազան ցեղապետները եւ շուրջի ցեղերուն հետ յարաբերութիւններ մշակեց, զորդացնելով վանաստակաւորութիւնը եւ մշակութիւնը:

ՊԱՐՈՅՐ ԹԱԳԱԻՈՐ

ՊԱՐՈՅՐ
606 Ն. Ք.

Արամ Քաջի մահեն յետոյ իր յաջորդները չկրցին երկար աւելն խաղաղ տարիլ, որովհետեւ Հայաստանի հզօր սահմանակիցները միշտ կը յարձակէին երկրին վրայ եւ կը փափաքէին բաժան բաժան ընել զայն:

Սակայն 8-րդ դարու (Ն. Ք.) վերջերք, Հայաստանի ամենագօրաւոր բռնամիտ եղող Ասորեստանի տերութիւնը, կամաց կամաց դեպի անկումն կը դիմէր. այնպէս որ հարկահաւու ազգերը օգուտ փառելով այս վիճակէն կ'աշխատէին իրենց ազատութիւնը ձեռք ձգել:

Այս միջոցին Մարաց Կիւսաւար Ա. քաղաւորը առաջարկեց հայոց Պարոյր իշխանին որ միասին յարձակին Ասորեստանի վրայ եւ խոստացաւ այս օգնութեան փոխարէն քաղաւորական քաղ շնորհել Պարոյրի, Բաբելացւոց Նաբուպալասար իշխանն ալ միացաւ այս արշաւանքին եւ երեքը միասին պաշարելով Ասորեստանի մայրաքաղաքը Նինուէն, գրաւեցին զայն:

Այսպէսով Պարոյր, Հայոց առաջին քաղաքիւր արքան եղաւ եւ այնուհետեւ Հայաստան իր դաշնակցութիւնը անխախտ պահեց Մարուց եւ Բաբելացւոց հետ:

ՏԻԳՐԱՆ ԵՐՈՒԱՆԴԵԱՆ

Տիգրան Ա. Երուանդեան Հայկազեանց քազաւորներու միջ ամենէն նշանաւորն էր իր իմաստութեամբ, քաջութեամբ եւ աշխարհաշինութեամբ:

Տիգրան մասնաւոր ուշադրութեան անարկայ քրաւ իր բանակին եւ զօրաց բարեկարգութիւնը. կազմակերպեց հեծելազօրաց զունդ, հետեւակ զինուորներ զօտեց սուրերով, նիզակներով, սեգերով եւ զրահներով:

Շնորհիւ իր այս բանակին Տիգրան ունեցաւ զինուորական մեծ յաջողութիւններ. արշաւեց մինչեւ յունաբնակ գաղութներ եւ զանոնք նուանելէ ու անոնց վրայ հարկ դնելէ վերջ վերադարձաւ իր երկիրը:

Մտաց Աթդահակ քազաւորը վախճալով Տիգրանի ձեռքէն Բորան յաջողութիւններէն, փախաւ յայտնեց ամուսնանալ անոր քրոջ Տիգրանուհիի հետ: Տիգրան սիրով ընդունեց իրեն առաջարկուած խնամխական այս կապը եւ մեծ ընծայներով իր քոյրը դրկեց Աթդահակի կնութեան, բայց այս վերջինը ուզեց դաւ մը սարքել Տիգրանի եւ ծուղակը ձգել զայն, որով խորհրդակցութեան հրաւիրեց սակայն Տիգրանուհի առաջուց լուր տուած ըլլալով իր եղբորը, Տիգրան պատրաստութեամբ գնաց եւ կռիւ միջոցին սպաննեց Աթդահակը, անոր զօրքերը գերի վարեց եւ իշխաններն ալ միասին տարաւ իր մայրաքաղաքը:

ՏԻԳՐԱՆ ԵՐՈՒԱՆԴԵԱՆ

520—570 Ն. Ք.

ՎԱՀԱՐՇԱԿ

Պարթևաց հզոր քաղաւոր Արշակ Ա. իր եղբօր Վաղարշակի յանձնեց Հայաստանի քաղաւորութիւնը, Փոքր Ասիոյ մէջ կազմուած զանազան քաղաւորութեանց դէմ պատուար մը ունենալու նպատակաւ:

Վաղարշակ քեեալ առանց ընդդիմութեան մտաւ իր երկիրը, սակայն դրացի կարգ մը պետութիւններ ըմբոսացան իր դէմ եւ զենք բարձրացուցին: Վաղարշակ զօրք հաւաքեց եւ դիմադրելով իր գլխաւոր բռնամիտին՝ Կապադովկիոյ Մորփիւղիկէս իշխանին՝ սպաննեց զայն ու զօրքն ալ ցիր ու ցան քրաւ:

Վաղարշակ իր տիրապետութիւնը հաստատելէ յետոյ, առաջին անգամ ձեռնարեց ուսումնասիրելու Հայոց պատմութիւնը եւ այդ մտք պաշտօն յանձնեց ասորի գիտուն Մար-Աբաս Կասինաի որ երթալով Նիւուէ հոն ուսումնասլրէ հայոց ծագման պարագաները:

Վաղարշակ նշանաւոր հանդիսացաւ նաեւ իր կատարած ներքին կազմակերպութեամբ, գոյութիւն ունեցող բազմաթիւ նախարարութիւնները իր գահին կապեց, անոնց իւրաքանչիւրին սահմանելով արհուրի պաշտօն մը: Երկիրը բաժնեց զանազան մասերու եւ անոնց վրայ կառավարիչներ նշանակեց, յաջորդութեան օրէնքը արդիացուց, գահաժառանգի իրաւունքը սաղով անդրանիկ որդւոյն:

ՎԱՀԱՐՇԱԿ

149—127 Ն. Ք.

ԱՐՏԱՇԷՍ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼ

Արտաշես Ա. բնութեամբ հպարտ եւ պատերազմասէր էր: Երբ իր հօրը յաջորդեց, առաջին գործը եղաւ զբաղիլ մեծ բանակի մը պատրաստութեամբ նորանոր երկիրներ նուաճելու համար: Այս մտքով, Արտաշես իր աղջիկը Արտաշատայն կնութեան տուաւ Պոնտոսի Միհրդատ Ե. թագաւորին եւ զայն իրեն դաւնակից դարձուց:

Արտաշեսի զօրաց թիւին մասին գաղափար մը տալու համար պատմիչները կ'ըսեն թէ՝ եթէ իւրաքանչիւր զինուոր քաւար մը նետեր բլուր մը կը կազմուէր, իսկ եթէ մէյմէկ նետ արձակէին արեւը կը խափանէր:

Արտաշես առաջին անգամ կռուեցաւ իրեն ազգական Պարթեւաց Միհրդատ Բ. թագաւորին դէմ, որուն յաղթելէ վերջ իսկեց առաջնութեան իրաւունքը եւ յորջորջուեցաւ «թագաւորներու թագաւոր» անուամբ: Մինչեւ իսկ Պարսկաստանի մէջ իրեն համար սեփական պալատ չիկնէր:

Ասկէ յետոյ Արտաշես Միհրդատի դաւնակցութեամբ անցաւ փոքր Ասիա նուաճելով Պոնտոսի եւ Միջերկրականի մէջ գտնուած փոքր պետութիւնները: Բոլոր այս ծովերը ծածկուեցան Արտաշեսի նաւատորմովը եւ աշխարհակալ արքան անցաւ մինչեւ Թրակիա ու Եւլադա: Սակայն նենգաւոր Հռովմէացիները կաշառելով Արտաշեսի զօրաւարները սպաննել տւին զայն, որ մեռած պահուն ըսաւ «աւա՛ղ փառացս անցաւորի»:

ԱՐՏԱՇԷՍ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼ

114—89 Ն. Ք.

ՄԵԾՆ ՏԻԳՐԱՆ

Մեծն Տիգրան՝ որդի Արտաշես Առնունիակալի՝ հորը գահին հետ ժողովեց նաեւ անոր գոռոզութիւնն ու փառասիրութիւնը։ Հայաստան Տիգրանի օրով իր զօրութեան, մեծութեան եւ փառքի գագաթնակէտին հասած է։

Տիգրան, հօրը մահուամբ ցրուած զօրերը վերակազմելով, ըմբոսացած ժողովուրդները հպատակեցուց եւ ինք դարձաւ Հայաստան։ Այս միջոցին Պարթեաց Արշական բազաւորը իրեն դէմ պատերազմի կուգար, Տիգրան դիմաւորեց զայն եւ Նրասիսի ափերուն վրայ ցիր ու ցան յրաւ անոր զօրքը եւ սպաննեց Արշականը։

Տիգրան շլացած իր այս յաջողութենէն միջամեծց նաեւ Ասորեստանի բազաւորներու միջեւ ծագած վեճի մը եւ գրաւեց բովանդակ Ասորեստանը եւ Սելեւկեան։ Յետոյ յառաջանալով գրաւեց Պաղեստինը, գլխաւեց Կոնստանտնուպոլիս եւ բազմաթիւ գերիներով երկիր վերադարձաւ։

Տիգրան իր բեռնօր Միհրդատի դրդումով իր զեկները դարձուց դէպի Փոքր Ասիա, ուր Հռոմէացի զանազան զօրավարներու հետ պատերազմի բռնուելով մերք յաղթեց եւ մերք ալ յաղթուեցաւ։ Հռոմէացիք Տիգրանի դէմ դըրկեցին նախ Լուկուլլոս զօրավարը որ քեւեւ մ'ընչեւ Տիգրանակէտ հասաւ բայց ի վերջոյ պարտութեան մասնուեցաւ, ասոր վրայ Պոմպէոս եկաւ Տիգրանի դէմ կռուելու, սակայն խաղաղութեան դաշինք կնքեցին եւ Պոմպէոս հեռացաւ։

ՄԵԾՆ ՏԻԳՐԱՆ

89—36 Ն. Ք.

35578 17125

ԱՐԳԱՐ
1—38 Գ. Բ.

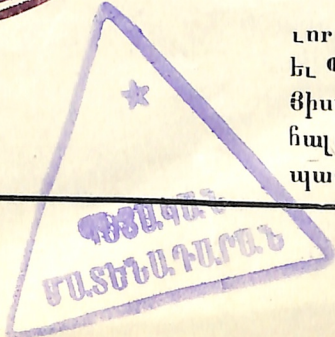
ԱՐԳԱՐ ԹԱԳԱԽՈՐ

Արգար որդին է Արամ քաղաւորի, որ դեռ իր կենդանութեան գահը բողոց իր որդւոյն:

Արգարի քաղաւորութեան առաջին տարիներուն, Հոռմի Օգոստոս կայսեր հրամանով Հայաստան եղաւ հարկատու պետութիւն մը: Այս պարագան պատճառ դարձաւ որ Իսրայէլացոց Հերովդէս քաղաւորն ալ փափաքի իր գերիշխանութիւնը տարածել Հայոց վրայ, բայց Արգար մերժեց այս առաջարկը եւ պատերազմելով Հերովդէսի զօրքերուն դէմ չարաչար պարտութեան մասնեց զանոնք:

Արգար պատմութեան մէջ նշանաւոր հանդիսացած է անով որ առաջին անգամ ընդունած է Քրիստոնէութիւնը: Իմանալով Յիսուսի հրաժարութիւնները Երուսաղէմի մէջ, ան պատուիրակ դրկած է անոր մօտ որպէսզի իր երկիրը գալ, բուժէ զինքը իր բորոտութենէն եւ բնակի իր պալատին մէջ, բայց Յիսուս մերժած է անձամբ գալ եւ համբաւեալէն յետոյ դրկած է Թադէոս առաքեալը որ բռնելով Արգարը մկրտած է զայն իր պալատականներուն եւ բոլոր եղբայրացոց հետ:

Արգար քրիստոնէութիւնը ընդունելէն վերջ մասնաւոր նամակներով թելադրած է նաեւ Պարսից, Ասորաց եւ Պարթեւաց քաղաւորներուն որպէսզի անոնք ալ մկրտուին Յիսուսի առաքեալներու ձեռամբ եւ դադրեցնեն իրենց հալածանքը քրիստոնէութեան դէմ, բայց դեռ իր նամակլն պատասխանը չտեսած, մեռած է Արգար:

ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՆ

Հայաստան ալլես ենթարկուած էր Պարսից գերիշխանութեան երբ խոսրով Գ.ի եղբայրը Վռամշապուհ գահ բարձրացաւ իր անորական եղբօրը տեղ:

Վռամշապուհ քաղաւորեց 21 տարի մեծ իմաստութեամբ եւ խոհեմութեամբ, շահելով իր հզօր դրացիներուն՝ Պարսից եւ Հռովմէացւոց՝ համակրութիւնը եւ վստահութիւնը: Նոյնիսկ ներկայացաւ պարսկացւոյ մը որ այս երկու տերութեանց զօրականներու միջեւ ծագած վեճ մը հարթելու համար Վռամշապուհը իրաւարար կարգուեցաւ:

Վռամշապուհի քաղաւորութեան շրջանը հայոց ոսկեդարն է, այս ժամանակ կապրէին Սահակ Պարթեւ եւ Մեսրոպ Մաշտոց որոնց կատարած գործերը յաւիտէ յիշատակելի կը մնան հայ պատմութեան մէջ: Սահակ որ խոսրով Գ.ի օրով զրկուած էր հայրապետական արքունէն, Վռամշապուհի հրամանաւ դարձեալ պաշտօնին ձեռնարկեց:

Դարձեալ Վռամշապուհի օրով, հայոց հայրապետը Սահակ Պարթեւ, պարսից Արշաշիր արքային մօտ գնաց իր մէկ խնդիրքը կատարել տալու համար հոն բնդունուեցաւ մեծ պատիւներով եւ իր փառքով գործադրուեցաւ:

Այսպէս իմաստուն եւ հեռատես քաղաքականութեան մը հետեւող Վռամշապուհ մեռաւ 421 թուին, թողլով դեռահասակ որդի մը իբրեւ գահաժառանգ:

ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՆ

400—421 Ք. Յ.

ԱՇՈՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ
859—890 թ. Յ.

ԱՇՈՏ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

Աշոտ Բագրատունի՝ ծանօթ իշխանաց իշխան անունով՝ հաղթահարեց Պաղտատի բազալորներուն։ Աշոտ քեռն Հայաստանի մէջ լոկ սպարապետի տիտղոսը կը կրէր, սակայն եւ այնպէս ան մեծ հոգ տարաւ երկրին բարեկարգութեան, վերաշինեց աւերեալ գաւառները եւ ժողովուրդը խաղաղեցուց։ Աշոտի այս շինարար ընթացքը եւ հաւատարմութիւնը դեպի Պաղտատի բազալորները, զինքը հաւասարապէս սիրելի դարձուցին քե ժողովուրդին եւ քե գերիշխան պետութեան։ Աշոտի միջնորդութեամբ, բանտարկուած հայ իշխանները ազատ արձակուեցան եւ վերադարձան իրենց երկիրները։

Աշոտ փափաքելով իր կողմը շահիլ Հայաստանի երկու գլխաւոր նախարարութիւնները, իր աղջիկներէն մին կնութեան տուաւ Սիւնեաց իշխանին իսկ միւսը Արծրունեաց՝ Դերենիկ իշխանին։

Աշոտ կազմակերպեց նաեւ զուտ հայկական բանակ մը 40.000 հոգիանոց, որուն շնորհիւ պարտութեան մատնեց պարսիկ Ջահապ իշխանին 80 հազարանոց բանակը Երասխի ափերուն վրայ։ Պաղտատի բազալորը իր Յիսէ պատուիրակին ձեռամբ բազ եւ արքայական զգեստներ ուղարկեց Անի, Աշոտը բազալոր օձելու համար։ Գեորգ կաթողիկոս կատարեց օծումը։

Աշոտ ծաղկեցուց երկիրը եւ վանառականութիւնը. այցելեց Պոլիս Լեւոն կայսեր վերադարձին մեծաւ Շիրակ գաւառի մօտերը։

ՍՄԲԱՏ ՇԱՀՆՇԱՀ

ՍՄԲԱՏ ՇԱՀՆՇԱՀ
977—990 թ. Յ.

Աւոտ Գ.ի որդին՝ Սմբատ Բ. հորը նամբէն ընթանալով, իր 10 տարուան քաղաւորութիւնը շինարարութեամբ անցուց: Երկրին ապահովութեան համար Անի քաղաքը Գուրսէն ամրացուց եւ ներսն ալ փառաւոր շէնքերով զարդարեց:

Սմբատ իր խաղաղ աշխատանքը ստիպուեցաւ ընդհատել հորեղբորը Կարսի Մուշեղ քաղաւորին պատճառաւ: Զայն պատժելու համար Սմբատ մտաւ անոր երկիրը եւ գրաւեց Շաշիկ բերդը, բայց յետոյ Մուշեղ զինակցելով Տայոց իշխանին հետ դուրս քաշեց իր եղբորորդին երկրին սահմաններէն եւ երկու քաղաւորներ ստիպուեցան հաշտութիւն կնքել:

Սմբատ իր քաղաւորութեան վերջին օրերը անաւճան գործ մը ըրաւ, եկեղեցական կանոններուն հակառակ, ամուսնանալով իր քրոջ աղջկան հետ:

ՌՌԻԲԷՆ Ա.

ՌՌԻԲԷՆ Ա. ԻՇԽԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
1080—1095 թ. Յ.

Գագիկ Բ.ի մերձաւոր ազգականներէն Ռուբէն քաջ իշխանը, դառնապէս զգածուած Յոյներու կողմէ Բագրատունեանց վերջին քաղաւորին դէմ սարժուած ստորին խաղերէն, իր սահմին պատիւը փրկելու համար վնուեց վրէժ առնել Յոյներէն եւ իր ազգը ազատել անոնց հարսահառութիւններէն:

Իր այս դիտաւորութիւնը գլուխ հանելու համար Ռուբէն ընտրեց Տաւրոսի (Կիլիկիա) բարձրութիւնները, ուր քէ Հայերու բազմութիւնը եւ քէ տեղին յարմար դիրքը յաջողութիւն կը խոստանային իրեն: Որով 1080 քուականին քանի մը կուսակիցներով գնաց այնտեղ եւ իր բնակութիւնը հաստատեց Գոռոմոզլ գիւղին մէջ՝ բարձրաբերդի շրջակայքը: Տեղացի հայերը շուտով եկան խմբուիլ Ռուբէնի շուրջ եւ անոր դրօշին տակ մտան: Ասոնց օգնութեամբ Ռուբէն կարճ ժամանակի մէջ Տաւրոսի լեռները մաքրեց Յոյներէն եւ իր տիրապետութիւնը հաստատեց այս հողամասերուն վրայ, հիմը դնելով Ռուբինեան Թաղաւորութեան ի Կիլիկիա:

Ռուբէն իշխանավարեց 15 տարի եւ իր բոլոր ջանքերէլաւ իր հպատակները հալաքալար խնամել եւ իր գերիշխանութիւնը նանչցնել մօտակայ ժողովուրդներուն:

ԼԵՒՈՆ Ա.

Լեւոն Ա. յաջորդեց իր եղբոր Թորոս Ա.ի եւ հետեւե-
լով անոր օրինակին Յայնեռէն առաւ Մամեսեան, Տար-
սնը եւ Տէր դարձաւ գրեթէ բոլանդակ Կիլիկիոյ:

Լեւոն նախ միաբանելով Անտիոքի Ռոմեր իշխա-
նին հետ, օգնեց անոր Թուրքերու ձեռքէն Ազազ բերդաւա-
ղաւր առնելու, բայց յետոյ իր նիզակակցին հետ բռնա-
մաջաւ եւ Թուրքերուն հետ դաշինք կնքելով զնաց Ռոմերը
նեղելու: Փանի մը տարի յետոյ Ռոմերի յաջորդ Անտիոքի
իշխանը Լեւոնէն վրէժ լուծելու համար, դաշնակցեցաւ
Մարաշի Պալսուլի կոմսին հետ եւ Լեւոնը բազարը
ձգելով, տարաւ Անտիոքի մէջ բանտարկեց զայն: Լեւոն
իբր փրկանք Ասանան ու Մամեսեան տուաւ եւ 60,000
դահեկան վճարեց:

Յունաց Կոմնենոս կայսրը երբ Անտիոքի վրայ կը
բալէր պատժելու անոր իշխանը, այս վերջինը դիմեց
Լեւոնի օգնութեան որ սիրով զնաց արեւել Սելեւկիա
իբրեւ ցոյց. բայց Կոմնենոս աւելի նրբամիտ Կիլիկիա
մտաւ եւ սկսաւ Լեւոնի բաղանքերը գրաւել, պաշարեց
Անարդաբայն եւ գրաւեց զայն, յետոյ շղթայի տակ առաւ
Վահկայ բերդը ուր ամրացած էր Լեւոն, սա տեսնելով
որ դիմանալու պաշար չունի ստիպուած անձնատուր ե-
ղաւ եւ շղթայակապ Պոլիս դրկուեցաւ իր երկու որդ-
ւոց՝ Ռուբենի եւ Թորոսի հետ: Հոս Լեւոն բանտին մէջ
մեռաւ արտի ցաւէն:

ԼԵՒՈՆ Ա.

1123—1137 Ք. Յ.

ԼԵՒՈՆ 2.

Լեւոն 2. Լուսինեան Կիպրոսի Պետրոս քաղաւորին ազգականն էր. ան երբ հայոց գահը բարձրացաւ երկրին նիւթական ու բարոյական զօրութիւնները սպառած էին արդէն եւ անոր բոլոր ջանքերը ապարդիւն մնացին տեւութեան կործանման առաջիկա անցելու:

Լեւոնի քաղաւորութեան երկրորդ տարին Եգիպտացիք յարձակեցան Կիլիկիոյ վրայ, Լեւոն քեւել դիմադրեց բայց թեմամբները բազմաթիւ ըլլալուն տեսչութեամբ հաշտութիւն կնքել: Հինգ տարի վերջ Եգիպտացիք նոր յարձակում մը եւս գործեցին եւ այս անգամ Լեւոն վերաւոր վիճակի մէջ լեռները փախաւ ուրիշ վերադարձը մեծ ուրախութիւն պատճառեց իր ժողովուրդին:

Սակայն Եգիպտացիք վնասած էին կործանել հայոց պետութիւնը, որով նոր յարձակողականի մը սկսան եւ բոլոր Կիլիկիան հուր ու սուրի մասնեցին Լեւոն Կապան բերդին մէջ 9 ամիս դիմադրելէ վերջ անձնատուր եղաւ:

Լեւոն եւ իր գերդաստանը նախ Յուստանի եւ ապա Գահիրէ տարուեցան, հոն բանտարկուելու համար: Լեւոն մասնաւոր նամակներով Պապին եւ Ներսիսեանի քաղաւորներուն միջամտութիւնը խնդրեց եւ ի վերջոյ շնորհիւ Սպանիոյ Ֆովհաննէս քաղաւորին միջամտութեան ազատեցաւ բանտէն: Լեւոն անցելով իր ընտանիքը գնաց Յուստանի ուր իր կիներ եւ աղջիկը մեծ Ս. Յակոբայ հայոց վանքը իսկ ինք անցաւ Ներսիսեան, գնաց Սպանիոյ քաղաւորին շնորհակալութիւն յայտնելու եւ լեռնային մեծաւ Փրանսայի տէջ ուր այժմ կը մնայ բաղուած:

ԼԵՒՈՆ 2.

1363—1393 թ. թ.

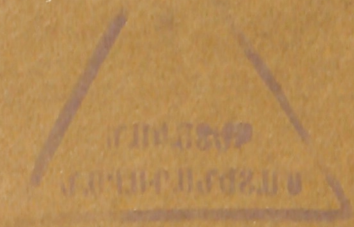
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՄՄ Հայագիտական գրադարան

MAL013728

